

Driekoningen

Mt. 2, 1-12

Niemand van ons heeft de wijsheid in pacht, en gewoonlijk weten hele wijze mensen dat nog het best: hoe meer we ontdekken en te weten komen, hoe grotere raadsels zich weer openbaren. We ontdekken het ene, maar het roept direct weer een nieuwe vraag op. Als er dan toch mensen zijn die we “wijzen” noemen, zoals in het Evangelie van vandaag, dan zijn ze dat geworden door op zoek te gaan naar antwoorden op de vragen die iedere mens zich stelt: de zin van leven en dood, de toekomst, de juiste levensweg, de waarheid omtrent God enzovoort.

Nu zijn zoekende mensen vanouds gefascineerd door de sterrenhemel: astrologie is één van de oudste wetenschappen, die tegelijk nog heel modern is gebleven, denk maar aan de vele horoscopen die we in allerlei weekbladen vinden. Die wijzen uit het oosten waren blijkbaar ook een soort astrologen, een soort sterrenkundigen. Ze hadden naar eigen zeggen een ster gezien die hen naar een welbepaalde plaats op de wereld bracht: de stal van Bethlehem: daar moesten ze het zoeken. Dat is al een eerste belangrijke aanwijzing: het antwoord op de grote vragen van het leven staat niet in de sterren geschreven. Wie het daar wil vinden, zoekt letterlijk te ver. De sterren verwijzen in dit Evangelie en in ons leven naar de aarde.

Maar uit het Evangelie blijkt ook dat dit teken aan de sterrenhemel niet voldoende was: de wijzen hadden niet genoeg aan hun eigen waarnemingen en wijsheid. In Jeruzalem aangekomen gaan ze inlichtingen inwinnen bij mensen die hopelijk meer weten. En wat deden die? Ze gingen de Schriften onderzoeken. Een tweede belangrijke aanwijzing.

Eigenlijk komen in dit Evangelie verschillende draden samen tot een touw om u aan vast te houden, en geven ze aanwijzingen voor wie wijs wil leven. En naar het schijnt zijn wij allemaal zoekende mensen, in die zin dat ons geloven nooit ‘af’ is, dat we altijd nog blijven zitten met zaken die we maar moeilijk kunnen begrijpen. Op religieus vlak is ‘zoekend zijn’ zelfs heel modern geworden: dat is ‘in’. Men snuffelt en graait wat in het grote aanbod van allerlei godsdiensten en overtuigingen, en stelt zelf een pakketje samen wat bevalt, tot men weer eens behoefte heeft aan verandering. Voor een stuk verklaart dat ook de grote honger naar spiritualiteit van de ene kant, en de moeilijkheden waar kerken mee te kampen hebben van de andere kant. Want op het moment dat men de stap zet naar de Kerk en zich bindt, houdt het zoeken in zekere zin ook op. Of nog anders gezegd: als ‘zoekend zijn’ op religieus vlak modern is, dan moet ge vooral vermijden dat ge vindt. Een Franse filosoof heeft ooit eens schamper opgemerkt dat het voornaamste ongemak van de waarheid is: als ge ze zoekt, vindt ge ze ook!

En zo’n verhaal is dat van de wijzen uit het oosten: eentje van zoeken én vinden. En eigenlijk is dat het hele christelijke geloof: wij zijn niet alleen maar zoekende

mensen, wij hebben ook wat gevonden. Betekent dat dat we alles weten, begrijpen of kunnen verklaren? Natuurlijk niet. Wil het zeggen dat we geen enkele vraag meer hebben bij het leven? Absoluut niet. Maar het betekent wel dat we weten waar we verder moeten zoeken. Of als ik het met een woordspelletje mag zeggen: christenen zijn mensen die weten wie ze moeten 'bezoeken'.

Die wijzen uit het oosten boden kostbare geschenken aan: een blijk van dank voor al het kostbare wat ze gekregen hadden. En daarna moesten ze via een andere weg naar huis terug. Zou dat niet kunnen betekenen dat iemand die God echt gevonden heeft en nog regelmatig bezoekt, dat zo iemands levenspad ook voorgoed verandert?

Nog één vraag hierbij: is dat nu echt zo gebeurd? Volgens mij gebeurt het nog bijna iedere dag, als mensen geraakt worden door God en hun leven ten goede veranderd zien. Amen.

Johan Goris, pastoor